

Peter

***'Ik werd
geboren als
een oud
mannetje
en ben
steeds jonger
geworden'***

Fokker

Acteur Peter Faber werd eerder deze maand 75. Hij viert dat met een nieuwe theatershow: *75 Hoera!*. Bijna was er echter niets te vieren geweest.

Tekst: Bram de Graaf. Fotografie: Iris Planting.

Opperste ontroering. Sinds Peter Faber begin dit jaar een openhartoperatie onderging, weet de veelzijdige acteur wat dat is. Hij vertelt: “Ik wilde toen ik uit de narcose kwam geen bezoek ontvangen van familie, vrienden en exen; die zijn alleen maar bezorgd. Had ik geen zin in, want dat was ik zelf ook niet. Alleen mijn kinderen waren welkom. Toen ik hen zag, begon ik meteen te huilen. Zo hadden ze me nog nooit gezien. Ik was altijd die stoere bink. Ze schrokken zich het lazarus. Ze hielden zich flink, maar ik hoorde later dat ze zich hebben afgevraagd: hoe moet het verder met hem?”

Op 9 oktober vierde Faber zijn 75ste verjaardag. Het had dus niet veel gescheeld of er was niets te vieren geweest. Na wat vreemde klachten – een dik been, wartaal uitslaan – bleek na onderzoek dat hij een lekkende hartklep had. Begin 2018 onderging hij een openhartoperatie. Daarna volgden maanden van herstel, waarvan weken in het Onze Lieve Vrouwe Gasthuis, een bekend Amsterdams ziekenhuis. “Ik ben vijf uur dood geweest,” zegt hij. “Daarna lag ik

‘Ik heb veel bijzondere dingen gedaan. Al vind ik het zelf nog steeds niet bijzonder. Het kwam op mijn weg’

vijf dagen in narcose. Weer bij bewustzijn, was ik een week verschrikkelijk in de war en ongelooflijk emotioneel. Toen ik werd ontslagen uit het ziekenhuis was ik een wrak. Ik moest mijn conditie weer langzaam opbouwen. Thuis op de hometrainer en op de galerij heb ik daar maanden aan gewerkt. Ik begon met kleine stapjes, die steeds groter werden. En elke ochtend deed ik mijn Tibetaanse oefeningen.”

Nu zit je agenda weer bomvol. Is dat wel verstandig?

“Ik heb altijd zo geleefd. Als ik bezig was, voelde ik me warm. En als ik het warm had, voelde ik me veilig. Als ik stilzat, voelde ik me onveilig. Laatst was mijn hartslag toch weer te hoog. Waarschijnlijk omdat ik weer wijn dronk. Drie grote glazen per dag. Maar ik voelde me verder goed.”

Je zegt in je nieuwe theatershow *75 Hoera!*: ‘Je lijf is je grootste vriend.’ Heb je dat lijf van jou ook zo behandeld?

“Natuurlijk niet. Ik dronk zo’n anderhalve fles wijn per dag. En elk kwartier roken, daar rustte ik van uit. Roken doe ik al een tijdje niet meer. Ik weet: het is slecht voor je, maar het belemmerde me niet.”

Maar die kinderen willen je blijkbaar niet kwijt.

“Absoluut niet. En ik hen ook niet.”

In *75 Hoera!* blikt Faber terug op zijn leven. “Ik heb veel bijzondere dingen gedaan. Al vind ik het zelf nog steeds niet bijzonder. Het kwam op mijn weg.” Die weg was niet geplaveid. “Ik ben in het leven altijd vertrouwd geweest met de shit en het leuke. Iedereen denkt: die

Faber is altijd vrolijk en vol energie. Maar ik kan meedogenloos denken: het is allemaal kut met peren. Vier keer scheiden is de hél.”

Maak je bij de samenstelling van zo’n show de balans op?

“De show gaat er vooral over hoe je binnen de hardheid van het leven toch de leuke dingen kunt zien. De gouden tips. Ik heb die ontdekt en die geef ik nu op mijn verjaardag cadeau, ha!”

Vertel!

“Leven is een werkwoord, je lijf je voertuig; je Ferrari. Je hart is de motor, je longen zijn de brandstof. Je mind is de TomTom. En jij bent de bestuurder, tot je laatste zucht. Ik zeg weleens dat ik werd geboren als een oud mannetje en steeds jonger ben geworden. Opgegroeid in een zware omgeving. Voortgekomen uit twee verschillende mensen tijdens de Tweede Wereldoorlog; een Duitse vrouw

en een Hollandse man. Ze ontmoetten elkaar in een angstige situatie; tijdens de bombardementen op Hamburg. Ze werd zwanger, brak met haar familie. Allebei ontheemd. Met mij in de armen vluchtten ze naar Nederland. Een Duitssprekende vrouw met een kind in het Amsterdam van net na de oorlog. Ik denk weleens: waar zat de vitamine dat ik nog zo levenslustig bleek?”

Zat die vitamine in Amsterdam-Noord, de wijk waar je opgroeide?

“Ongetwijfeld. Het thema daar was: de straat is je vader, de buurt je moeder en de levenslust mijn hoeder. Dat trok me erdoorheen. Op school hoorde ik dat ik niet deugde. Ik wist niet beter, was er vertrouwd mee. En thuis was er altijd ruzie en was ik te veel. De enige bevestiging van eigenwaarde kreeg ik op straat, door burens, avonturen en de durf die ik ontwikkelde.” ►

WIE IS PETER FABER?

Bekend van: het theater (hij richtte onder meer het Werktheater op), musicals (*De Jantjes* en *De man van La Mancha*), televisie (series als *Duel in de diepte* en *Prettig geregeld*) en talloze films (onder andere *Soldaat van Oranje*, *Max Havelaar* en *Schatjes*). Faber kreeg twee keer een Louis d’Or voor beste mannelijke acteerprestatie van het theaterjaar.

Heeft: vijf kinderen. De jongste is vijftien, de oudste 52 (Faber trouwde vijf keer).

Woont in: Amsterdam.

Nu te zien in: *75 Hoera!*, een theatershow waarin hij zijn levenservaring cadeau doet aan het publiek.

Grappig: zijn moeder kocht elke week Margriet. Faber: “Daar haalde ze breipatronen uit. Op kinderfoto’s van me zie je me altijd in een truitje met twee hondjes, want die patronen waren altijd hetzelfde. We hadden geen krant, geen radio. Wel Margriet. Margriet is een deel van mijn jeugd.”

Omdat je ouders je nauwelijks aandacht schonken, voelde je weinig liefde voor hen. Kun je hun situatie beter in perspectief plaatsen nu je zelf een respectabele leeftijd hebt bereikt?

“Pas op mijn 32ste heb ik hun verhaal gehoord. Ik ben naar Duitsland gegaan om te checken of het echt waar was. Ik vond mijn geboorteakte in Schwarzenbach an der Saale. De namen klopten. Ze waren allebei achttien. Ze hadden niets om te geven, ze hebben mij enkel het leven gegeven. En me daarna methode-loos opgevoed. Maar ik dacht nooit: wat zwaar. Nu denk ik wel: als mijn vijftienjarige zoon zou overkomen op school wat ik heb meegemaakt, zou ik de leraren doodmaken.”

Ik schrok toen ik las over het sterven van je ouders. Het deed je weinig.

“Mijn moeder werkte de hele week bij Verkade. Ze maakte het huis drie keer per week schoon. Het was nooit schoon genoeg. Ondertussen probeerde ze krampachtig Hollands te praten, met zo’n accent als Prins Bernard. Want niemand mocht weten dat ze Duits was. Ze had altijd lichaamskwaaltjes. Elleboog, knie, kaak; er was altijd iets. En altijd dacht ze: ik heb kanker. Eindelijk had ze dan kanker. Ze was opgelucht. Na een maand belde ze: ‘Ik ga euthanasie doen.’ Ik zei: ‘Als jij dat wilt. Ik kom nog even afscheid nemen.’ Ik speelde in Drachten en ging ervoor bij haar langs. Ze zei: ‘Ik kijk nog even naar je, zodat ik weet hoe je eruitziet als ik onderweg ben naar de sterren.’ Ze vroeg

nog of ik het erg vond dat ze het televisietoestel aan mijn zus gaf. ‘Nee, mag je allemaal geven,’ zei ik. We gaven elkaar een hand. Met moeite een kus. ‘Daag. Goede reis.’ Bleek dat ze het verkeerd had begrepen van die euthanasie. Ze kreeg morfinepleisters, waardoor ze langzaam insliep. Ze heeft nog twee dagen geleefd. Mijn vader was op het laatst zo dement als wat. Lag als een embryo in zijn bed en is zo ook overleden. Die twee mensen heb ik zo zien weggaan. Doordat die jeugd zo onvoorspelbaar was, heb ik me zonder het te weten een beetje onkwetsbaar gemaakt voor hun gedrag.”

Heb je daardoor nooit geloofd in ware liefde; je bent immers vijf keer getrouwd?

“Ik geloof er wel in! Maar ik heb geen training gehad hoe je de liefde kunt koesteren en uitbouwen zodat die vijftig jaar kan bestaan. Ik hou nog ontzettend veel van al mijn exen.”

Je hebt wel een slagveld achtergelaten. Heb je mensen pijn gedaan?

“Absoluut. Maar het heeft mij ook pijn gedaan, hoor. Twee keer ben ik buiten mijn wil om gescheiden, gruwelijk. De

meer wil oplossen, *I fly till I die*. Maar ik doe er alles aan om het te laten lukken met de vrouw met wie ik nu ben.”

Heb je je kinderen weerbaar proberen te maken voor een leven dat je zelf hebt gehad?

“Ik heb getracht ze in conditie te brengen om het leven aan te kunnen en er zelf voor te zorgen dat ze heel blijven. Zich niets aan te trekken van de meningen en oordelen die op ze afkomen. En ik geef ze het gevoel dat ze het meest bijzondere en waardevolste ter wereld zijn. Niemand heeft dat ooit tegen mij gezegd.”

Ondanks zijn turbulente jeugd is Faber altijd een levensgenieter geweest. Het genieten begint al als hij de zonsopgang ziet. “Het genieten is niet intenser geworden na mijn operatie, welnee. Dat besef heb ik altijd gehad. Als er een hemel is, is die op aarde. Ken je het verhaal van die astronaut? Hij wordt de ruimte in geschoten en ziet alleen maar zwart, niets. Maar onder hem ligt die mooie blauwwitte, groene bal. Dat is de hemel. Hup terug, daar moet hij zijn!”

‘Al mijn huwelijken duurden vijf tot zeven jaar. **Ik hou nog ontzettend veel van al mijn exen**’

eerste keer nadat ik in de steek was gelaten, ben ik naar de exen gegaan die ik zelf had verlaten en heb gezegd: ‘Nu begrijp ik wat ik jullie heb aangedaan. Sorry!’ Dat maakte de dingen een beetje heel. Al mijn huwelijken duurden vijf tot zeven jaar. Na zo’n periode bleek waar onze beperkingen lagen. En dan werd het belangrijk hoe we dat konden oplossen. Nu ben ik op een leeftijd dat ik niets

Is er hierna niets?

“Ik ben vijf uur dood geweest. Ik heb geen licht gezien, geen duivel. Niets. En ik werd wakker en was ontroerd door alles wat ik zag.”

Er was een kans dat je er niet uit kwam. Boezemt de dood angst in?

“Nee. Het leven is veel enger. Het leven zit vol met duizend doden. Men is bang voor slangen, voor terroristen, voor

slecht weer, voor ziekten... Geniet dus van het leven.”

Is Peter Faber het gelukkigst als hij een podium heeft en applaus krijgt?

“Welnee. Deze zomer heb ik met mijn zoon en kleinzoon twee weken een geheel georganiseerde zeilboottocht bij Turkije gemaakt. Slapen op het dek, heerlijk eten, varend van baai naar baai. De leukste vakantie ooit! Puur geluk. Ook elke liefde was een geluksmoment – dat ze niet blijvend waren is een ander verhaal. Maar het ontmoeten, het samenzijn. De tijd staat dan stil. Gisteren zag ik een jongen en een meisje harts-tochtelijk op een bankje zitten en ik dacht: o ja, dat gevoel. Op zulke momenten ontstaat het échte geluk.” ■

PETERS FAVORIETEN

Toneelstuk: “*Een man een man* met Kees Prins en Pierre Bokma. Ik heb me bescheurd. Twee mannen maken elkaar tijdens een lunch helemaal krankzinnig. Ik heb ze na afloop geknuffeld. Eigenlijk ga ik nooit naar het toneel, want dan wil ik daar zelf staan.”

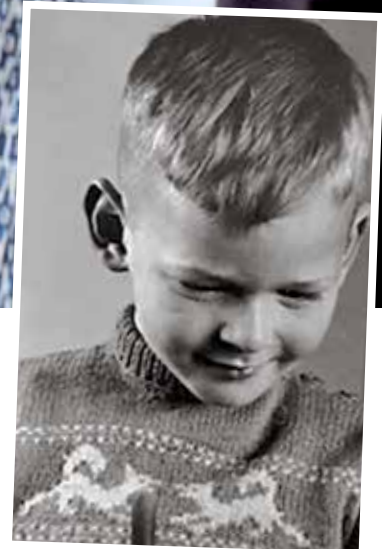
Film: “*Ulysses*, een spektakelfilm uit 1954 met Kirk Douglas. Ik wilde als kind altijd op een paard zitten, droomde ervan cowboy te worden. Of Sinterklaas. Ik heb gelukkig veel intochten mogen doen, haha.”

Lied: Zingt: “*Je leeft maar heel kort, maar een enkele keer. En als je straks anders wilt, kun je niet meer. Mens, durf te leven!*” – Ik zing het in elke show. Een

soort Hollandse flamenco. Alles over het leven zit erin.”

Drank: “Sake vind ik erg lekker, moet ik altijd mee oppassen. Als ik niet uitkijk, drink ik een hele fles leeg. Vroeger was ik ook gek op whisky. Maar ik ben er eens mee het water in gereden. Sindsdien drink ik het niet meer.”

Boek: “*Wees onzichtbaar* van Murat Isik. Over een jongen die in de Bijlmer opgroeit. Het thema ‘er niet bij horen’ is zo herkenbaar voor me. Hoe wreed het leven kan zijn, maar toch is hij niet kapot te krijgen. Ik kan zo’n boek niet in één keer uitlezen, het grijpt me te veel aan. Voor ik het weet komen weer de tranen en de woede.”

Vijf jaar, op de kleuterschool in Tuindorp Oostzaan.